EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 14.11.2023
COM(2023) 703 final

POROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU IN SVETU

o izvajanju pooblastila za sprejemanje delegiranih aktov, ki je na Komisijo preneseno v skladu z Direktivo (EU) 2019/1024 Evropskega parlamenta in Sveta o odprtih podatkih in ponovni uporabi informacij javnega sektorja (direktiva o odprtih podatkih)

POROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU IN SVETU

o izvajanju pooblastila za sprejemanje delegiranih aktov, ki je na Komisijo preneseno v skladu z Direktivo (EU) 2019/1024 Evropskega parlamenta in Sveta o odprtih podatkih in ponovni uporabi informacij javnega sektorja (direktiva o odprtih podatkih)

1. UVOD

Direktiva (EU) 2019/1024 o odprtih podatkih in ponovni uporabi informacij javnega sektorja[1] je bila sprejeta 20. junija 2019 in je začela veljati 16. julija 2019.

Direktiva (EU) 2019/1024 določa pravni okvir za ponovno uporabo informacij javnega sektorja, kot so geografske, katastrske, statistične ali pravne informacije, ki jih hranijo organi javnega sektorja ali nekatera javna podjetja, ter podatkov iz javno financiranih raziskav. Cilj je povečati družbeno-gospodarski potencial informacij javnega sektorja, in sicer z olajšanjem dostopa do informacij za zagonska, mala in srednja podjetja, razširitvijo ponudbe dinamičnih podatkov in naborov podatkov z dokaj visokim gospodarskim učinkom ali spodbujanjem konkurence in preglednosti na informacijskem trgu. To je eden od ukrepov za spodbujanje podatkovnega gospodarstva EU in razvoj umetne inteligence.

Z Direktivo (EU) 2019/1024 je bil uveden koncept naborov podatkov velike vrednosti. Ti so opredeljeni kot dokumenti, katerih ponovna uporaba je povezana s pomembnimi družbeno-gospodarskimi koristmi. Zato jih ureja poseben sklop pravil, ki zagotavlja, da so na voljo brezplačno in v strojno berljivi obliki. Države članice jih morajo dati na voljo prek vmesnikov za aplikacijsko programiranje (API) in po potrebi omogočiti masovni prenos. V Prilogi I k navedeni direktivi je določeno tematsko področje uporabe naborov podatkov velike vrednosti, v okviru katerega je navedenih šest tematskih kategorij (geoprostorski podatki, opazovanje Zemlje in okolje, meteorološki podatki, statistični podatki, družbe in lastništvo družb ter mobilnost).

Direktiva (EU) 2019/1024 določa, da se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov.

2. PRAVNA PODLAGA

Člen 13(2) Direktive (EU) 2019/1024 na Komisijo prenaša pooblastilo, da sprejme delegirane akte, s katerimi spremeni Prilogo I z dodajanjem novih tematskih kategorij naborov podatkov velike vrednosti, da se odrazi tehnološki in tržni razvoj. Pooblastilo se v skladu s členom 15(2) Direktive (EU) 2019/1024 na Komisijo prenese za obdobje petih let od 16. julija 2019. Komisija mora pripraviti poročilo o prenosu pooblastila najpozneje devet mesecev pred koncem petletnega obdobja. Prenos pooblastila se samodejno podaljšuje za enako dolga obdobja, razen če Evropski parlament ali Svet nasprotuje temu podaljšanju najpozneje tri mesece pred koncem vsakega obdobja.

[1] Direktiva (EU) 2019/1024 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. junija 2019 o odprtih podatkih in ponovni uporabi informacij javnega sektorja (prenovitev) (UL L 172, 26.6.2019, str. 56).

3. IZVAJANJE POOBLASTILA

Člen 13(2) Direktive (EU) 2019/1024 na Komisijo prenaša pooblastilo, da v skladu s členom 15 navedene direktive sprejme delegirane akte, s katerimi spremeni Prilogo I z dodajanjem novih tematskih kategorij naborov podatkov velike vrednosti, da se odrazi tehnološki in tržni razvoj.

3.1 POOBLASTILA, UPORABLJENA V OBDOBJU POROČANJA

Komisija doslej še ni uporabila pooblastila, ki je bilo nanjo preneseno s členom 13(2) Direktive (EU) 2019/1024.

S šestimi osnovnimi kategorijami iz Priloge I k Direktivi (EU) 2019/1024 je bilo opredeljeno dovolj obsežno tematsko področje uporabe za pripravo prvega seznama naborov podatkov velike vrednosti. Komisija zato še ni uporabila prenesenega pooblastila, s katerim lahko spremeni Prilogo I in doda nove tematske kategorije naborov podatkov velike vrednosti. Komisija se bo o uporabi prenesenega pooblastila odločila, ko bo zbrala dokaze o tem, kako države članice izvajajo prvi seznam naborov podatkov velike vrednosti. Da bi se na to pripravila, je Komisija že naročila študijo[2], s katero bo opredelila morebitne nove tematske kategorije.

SKLEPNE UGOTOVITVE

Komisija je ugotovila potrebo po samodejnem podaljšanju prenosa pooblastila iz člena 13(2) Direktive (EU) 2019/1024 za obdobje petih let, kot je določeno v členu 15(2) navedene direktive. Razlog za to je, da bo v prihodnjih letih na podlagi pooblastila, ki je bilo nanjo preneseno v skladu s členom 13(2) Direktive (EU) 2019/1024, morda treba vključiti nove tematske kategorije naborov podatkov velike vrednosti. Zlasti je pomembno, da se v pravnem okviru zagotovi potrebna prožnost za prilagajanje najnovejšemu tehnološkemu in tržnemu razvoju ter da se Komisiji omogoči, da v prihodnje pokriva nova tematska področja informacij javnega sektorja.

Komisija s tem poročilom izpolnjuje zahteve glede poročanja iz člena 15(2) Direktive (EU) 2019/1024.

Komisija poziva Evropski parlament in Svet, naj se seznanita s tem poročilom.

[2] Evropska komisija, Generalni direktorat za komunikacijska omrežja, vsebine in tehnologijo, Opredelitev tem podatkov za razširitev naborov podatkov velike vrednosti javnega sektorja – končna študija, Urad za publikacije Evropske unije, 2023, https://data.europa.eu/doi/10.2759/739414.